

GFR06014923
ESS

Generální finanční ředitelství

Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

Odbor nepřímých daní

Oddělení daně z přidané hodnoty

Č. j. 59678/23/7100-30116-050822

Vyřizuje: Oddělení daně z přidané hodnoty

Tel: (+420) 296 852 222

E-mail: podatelna@fs.mfcr.cz

ID datové schránky: p9iwj4f

Vážený pan

Tomáš Spěvák

foi+request-9585-c542d1dd@infoprovsechny.cz

Odpověď na žádost o stanovisko

Vážený pane,

ve Vašem podání, doručeném GFŘ dne 1. 8. 2023 a zaevidovaným pod č. j. 51220/23, se na GFŘ obracíte s žádostí o stanovisko k následující problematice:

Obec ve středočeském kraji je plátcem DPH. Obec je dále vlastníkem IS – voda, kanalizace. Obec buduje a spravuje tuto infrastrukturu, čerpá z vrtů vodu a řeší odpadní vodu. K těmto službám účtuje DPH. Dotazem je, zda v případě výstavby nových oblastí, kde obec připojuje nové odběratele, má či nemá obec účtovat DPH k příspěvkům na infrastrukturu/sítě od nových odběratelů. Výstavba sítí nespadá do běžné činnosti obce - nerealizuje z ní zisk.

V odpovědi na Vaši žádost předesíláme, že GFŘ není až na výjimky stanovené v § 47a a § 92h zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o DPH“), oprávněna k závaznému výkladu právních předpisů a rovněž ani k poskytování právního poradenství v individuálních případech.

Dále úvodem předesíláme, že GFŘ nemá povědomí o konkrétních okolnostech Vašeho případu, v dotazu není uvedeno, co přesně je věcným obsahem smlouvy mezi obcí a odběrateli, aby bylo možno dát konkrétní stanovisko na Vaši otázku, a proto bude odpovídat pouze na základě Vámi nastíněných podmínek v obecné rovině.

Podle § 5 odst. 4 zákona o DPH se obce při výkonu působností v oblasti veřejné správy nepovažují za osoby povinné k dani, a to ani v případě, kdy za výkon těchto působností vybírají poplatky nebo jiné úhrady. Činnosti, které obce v oblasti veřejné správy vykonávají, tak nejsou předmětem DPH.

K postavení obce/města jako veřejné autority existuje i judikatura Soudního dvora Evropské unie (dále též "SDEU"). Jedním z nejstarších případů, kdy se SDEU vyjadřoval k tomuto problému, je případ C-231/87 Piacenza, kde z bodů 15 a 16 je zřejmé, že veřejnoprávní subjekty uvedené v prvním pododstavci odst. 5 čl. 4 Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne

28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen "Směrnice") vykonávají činnosti jako veřejnoprávní subjekty" ve smyslu tohoto ustanovení, když tak činí v rámci zvláštního právního rámce, který se na ně vztahuje. Naopak, pokud jednají podle právního rámce, který se vztahuje na soukromé obchodníky, nelze je považovat za jednající jako "veřejné autority".

Dále v rozhodnutí C-174/14 Saudacor SDEU uvedl, že: "*..předmět či účel činnosti je v tomto ohledu irelevantní a závěr o tom, že je režim činnosti dotčené ve věci v původním řízení veřejnoprávní, lze učinit na základě skutečnosti, že je vykonávána s využitím výsad veřejné moci.*" A dále, že: "*..osvobození od daně stanovené v čl. 13 odst. 1 prvním pododstavci směrnice 2006/112 se týká hlavně činností vykonávaných veřejnoprávními subjekty jako orgány veřejné správy, které i když jsou hospodářské povahy, úzce souvisejí s uplatňováním výsad veřejné moci.*"

Konceptem uplatnění výsad veřejné moci se SDEU dále zabýval ve věci C-604/19 Gmina Wrocław. Byla posuzována situace, kdy stavebníci, držitelé práva stavby, se za úplatu původnímu vlastníku (obci) stávali ze zákona vlastníky stavby. SDEU zdůraznil, že: "*obec Vratislav při provádění opatření, o nichž rozhodl vnitrostátní normotvůrce, nemá rozhodovací pravomoc ohledně osobní působnosti takovéto přeměny a podmínek jejího uplatňování, a dále uvedl, že: " ..Je patrné, že podle ustanovení zákona o přeměně spočívá role obce Vratislav především v ověření skutkových okolností, vydání osvědčení o přeměně práva stavby k nemovitosti na plné vlastnické právo a v informování nového vlastníka o povinnosti hradit úplatu z přeměny. Jak uvedla generální advokátka v bodě 61 stanoviska, tato úplata, kterou mají hradit bývalí stavebníci, není stanovena obcí Vratislav v rámci správního řízení na základě pro ni stanoveného zvláštního veřejnoprávního režimu coby orgánem veřejné moci.*"

Pro účely posouzení, zdali je předmětné plnění předmětem zákona o DPH, je třeba připomenout, že v souladu s čl. 2 odst. 1 písm. c) Směrnice je předmětem této daně zejména „poskytnutí služeb za úplatu“ nebo „dodání zboží za úplatu“. Podle ustálené judikatury SDEU platí, že možnost kvalifikovat dodání zboží nebo poskytnutí služby jako „plnění za úplatu“ předpokládá pouze existenci přímé souvislosti mezi poskytnutím služby a protiplněním skutečně obdrženým osobou povinnou k dani. Taková přímá souvislost existuje, pokud je mezi poskytovatelem a příjemcem právní vztah, v rámci něhož jsou vzájemně poskytnuta plnění, přičemž odměna obdržená poskytovatelem představuje skutečnou protihodnotu služby poskytnuté příjemci. Dále z judikatury SDEU vyplývá, že nejistota ohledně samotné existence odměny může přerušit přímou souvislost mezi službou poskytnutou příjemci a případně obdrženou odměnou.

Z výše uvedeného vyplývá, že činnosti vykonávané na základě smluvních vztahů, ve kterých obec podléhá soukromému právu, tj. vztahují se na ně stejné podmínky jako na soukromé obchodníky, by neměly být považované jako činnosti vykonávané z titulu výkonu veřejné správy.

Na základě výše uvedeného lze dovodit, že v případě, kdy obec nevystupuje jako orgán veřejné správy a činnosti nejsou z tohoto titulu vykonávané a současně příspěvek (úplata) bude mít přímou souvislost s těmito vykonávanými činnostmi, pravděpodobně poskytovanými službami, bude se v souladu s § 2 zákona o DPH jednat o poskytnutí služeb, které jsou předmětem daně.

S pozdravem

Ing. Zdeněk Červený
vedoucí oddělení a zástupce ředitelky odboru